

Iz Ljubljane. Kolera v Ljubljani ni še jenjala, pa tudi ni huji. Od prvega začetka (13. junija) do 24. avgusta jih je v vsem skupej tukaj pomerlo 58, — po vsem Krajskem pa jih je izmed 8269 bolnih umerlo 2251, med katerimi jih je naj več smert vzela na Notrajskem. Na Dolenskem jih je naj več pomerlo v černomeljskem kantonu (147); v Novem mestu jih ni ravno veliko umerlo, pa čuda! da večina teh je iz boljih stanov, med katerimi obžalujemo tudi verlega kantonskega poglavarja gosp. Vesel-a. Iz Zagorja pa smo ravno tudi zvedili žalostno novico, da častiti bogoslovec gosp. France Domicelj (Pivčan), ki je v poslednjem našem listu tako milo popisal stan kolere v Zagorji in prihod deželnega gospoda poglavarja v tiste kraje, je umerl tudi 21. t. m. Ob treh popoldne se je božec vlegel, da ni več vstal — ponoči ob dveh vkljub vse zdravilske pomoči ga je zvil grozni kerč; šel je verli mladeneč za dvema svojima sestrama v večnost; ena je še nevarno bolna, in morebiti so že tudi pokopali mater njegovo, koja je že enkrat kolero srečno prestala, po smerti preljubega sina pa, ki bi bil kmalo na pomoč revni družini, je iznova za smert zbolela. Nepopisljiva je žalost in nadloga v ti hiši, kakor v vsi revni vasi, koja, čeravno majhna, že šteje blizo 60 gomil za kolero umerlih. Takim pomagati je pač v resnici dobro delo!

Novičar iz raznih krajev.

18. dan t. m. je bila na Dunaji pogodba avstrijske vlade s sv. očetom papežem (konkordat) v cerkvenih razmerah podpisana; podpisala sta jo pooblastenec papežev in rimski poslanec na Dunaji kardinal Viale Prela in pa pooblastenec cesarjev nadškof dunajski vitez Rauscher; koj drugi dan je šlo eno teh pisem za poterjenje v Rim, da ga podpišejo papež, drugo bojo podpisali cesar. V 6 tednih se bote od obeh strani podpisane pismi izmenjale, in potem še le se bo zapopadek te pogodbe razglasil. — Po cesarskem dovoljenji bo dunajska banka namesto starih bankovcev po 10 gold. izdala nove. Od oktobra tega leta noter do zadnjega junija prihodnjega leta se bojo še zamenjevali in za plačilo jemali stari bankovci pri vsih banknih kasah; pri bankovčnih menivnicah v Ljubljani, Celovcu, Gorici, Salzburgu, Černovici in Krakovi se bo menja začela v prvi polovici oktobra t. l. in bo terpela kakor drugod do konca junija 1856; od 1. julija 1856 do zadnjega septembra 1856 se bojo stari bankovci po 10 fl. le še v banknih kasah na Dunaji jemali; po preteku tega časa se je zavolj njih zamenje obrniti do banknega vodstva. — Od 1. dneva t. m. je tudi po vsi Galiciji in Bukovini vpejljava avstrijska mera in vaga. — Parobrodstvu teržaškega Lloydovega društva, kterega ladije močno pospešujejo avstrijsko kupčijo po morji, je v pomoč še večjega razširjenja presv. cesar dovolil milijon gold. iz državne kase skozi 10 let. — Višja sodnija je v neki pravdi razsodila sledeče: „Ne le tisti, ki je prvi kterega na poštenji razžalil, temuč tudi tisti zapade postavni kazni, kteri tako razžaljenje dalje trosi, čeravno pové, od kod ima tisto obrekovanje. — Sliši se, da bo za nekoliko časa jenjala vožnja po železnici čez goro Semering, ker so nektere poprave potrebne, in da poštarjema v Glognici in Mürccušlagu je že veleвано, naj se za ta čas oskerbita s konji in vozovi. — Francozki vojskovodja Pelissier piše iz Krima 17. dan t. m. sledeče: „Včeraj so nas napadli Rusi s 5 divizijami, 6000 konji in 20 bäterijami iz tega namena, da bi goro Tedisone posedli; šli so na več krajih čez reko Černajo; oni so zgubili 2500 vojakov, zajeli smo jih pa 1659; mi štejemo 181 mertvih, 810 pa ranjenih“. — Rusovski vojskovodja Goršakov pa od ravno te bitve piše: „Danes je en oddelk naše armade prestopil Černajo in prijel od sovražnika obsedeno visočino Fedjuhino; ker so pa

naši tam na močne trume zadeli, so se po kervavi bitvi obrnili na desni breg; tū so skoz 4 ure pričakovali, da jih bo sovražnik napadel; ker pa tega ni storil, so se vernili nazaj v taborišče. Naših in unih je padlo veliko“. Goršakov je prosil za premirje, da je vsaka stran svoje mertve pokopala. Pelissier pravi v pismu od 19. t. m., da so jih Rusi 3329 pokopali. — To je bila tedaj gotovo kervava bitev, v kteri Rusi niso svojega namena dosegli in veliko ljudi zgubili. Od Sveaborga pa se je zdaj že bolj za gotovo zvedilo, da so zavezniki vola naredili iz komarja; terdnjavam se ni nobena škoda zgodila in požar silnega bombardovanja je zasmodil le nektere magacine in taboriščne kočice. — Omer-paša noče nazaj v Krim, pa tudi v Azijo ne; le v Moldavo in Valahijo sili s svojo armado; ali mu bo Sultan dovolil to, se ne vé. Od kraljice angleške je prejel Batov red. — Canrobert je iz Krima 16. t. m. prišel v Pariz in je za starašina (senatorja) izvoljen. — Kraljico angleško sprejemajo v Parizu neizrečeno slovesno in prijazno. — Čez nektere kraje v Sardinii so se privlekli unidan tako strašne trume kobilic, da v kratkem ni bilo zelenega perjica več viditi; na milijone jih je pocepalo tudi v reke in potoke in okužilo vodé. — V Gyongyos-u na Ogerskem si devajo nektéri žveplo pod podplate — zoper kolero. Da je to prazna vraža kakor tista s kufrenim plehom okoli vrata pri nas, vsak pameten človek sam lahko spozná. Veliko pametnejše je pa, kar hvalijo tudi na Ogerskem, ako človek povžije včasih požirk brinjevega soka (iz sirovih brinjevih jagod narejenega) — ali pa dobrega brinjevca, če zraven tega še zmerno živí, se varuje o tem času napačnih jedí in pijač in pa prehlajenja.

Prošnja do sadjorejcev!

Dve leti že zapazujem na jablanih in hruškah, in vsako leto bolj, da letne mladike s pirjem vred popolnoma vsahnujejo. Ne vé, kaj je te bolezn krivo, pa tudi ne, ali je tudi drugod taka. Lepo prosim pridne sadjorejce: naj kmetijski družbi ali vredništvu „Novic“ vediti dajo: ali so tudi oni kaj tacega v svojih vertih zasledili, in kaj misljo o tem. F. Šmid.

Mornár.

(Sonet.)

V zavetji skor je bil čoln moje sreče,
Desnica je na veslu počivala,
In ga po morji sem ter tje zibala,
Rekoč: Počij! po volji sapa vleče.

Da spolnjene so želje hrepeneče,
Sem mislil, — kar mi je nasprotna vstala,
In me zastonj veslavšega sukala
Od brega proč v vertince predereče.

Al priveslal bom še kadaj do kraja,
Privezal čoln, in hodil po dobravi,
Po kteri znancov množ'ca se sprehaja;

Al pa poginil na morjá širjavi,
Na kteri vedno huje piš razsaja?
Ne vem v obupu, k' mi buči po glavi. Fr. Svetličić.

Pogovori vredništva.

Gosp. J. V. v Z.: Poslani „Rodovnik“ iz Isterskega smo izročili gosp. fajm. Z. Lepa hvala tudi za dodatek družih slov. besed! — Gosp. C. P. v T.: Tudi Vaš donesek k „rodovniku“ smo dali naprej. Hvala!

Milodari,

poslani na Krajsko za reveže, ki so za kolero zboleli:

Iz Jaszberény-a na Ogerskem gosp. E. Jagodic 5 fl. in žl. gosp. M. Néhar 1 fl. — Iz Cerkljan mož in žena 2 fl. — Domorodec iz Zadra 10 fl.